

Alpska nagrada za varovalni gozd 2009

Narava kot učilnica in učiteljica: navdušeni učenci odstranjujejo lubje.

Projekt z naslovom Narava kot učilnica in učiteljica, ki ga izvajajo osnovnošolci v južnotirolskem Stilsu/I, je prejel prvo nagrado v kategoriji Šolski projekti. Šola z geslom Narava v učilnici že vrsto let pri pouku posreduje v prakso usmerjena in življenjska znanja: otroci npr. prek pogozdovanja erodiranih tal na pobočjih ali gradnje suhih zidov na licu mesta spoznavajo gozd kot življenjski prostor. V kategoriji Uspešni projekti je nagrado prejel projekt obnavljanja in varstva varovalnih gozdov na območju Sursassiale 20 let po orkanu Vivian. Žirija je projekt, ki ga izvaja Urad za gozdove Graubünden/CH, ocenila kot uspešen primer odpravljanja posledic divjanja orkana. Lihtenštajnski dnevi gozdov 2009 so prejeli nagrado za uspešno delovanje na področju odnosov z javnostmi: gre za enotedensko prireditev v organizaciji lihtenštajnskega Urada za gozd, naravo in pokrajino, na kateri je 4000 učencev in učenk zvedelo veliko zanimivega o gozdu kot varovalu pred naravnimi nesrečami, dobavitelju lesa in pomembnem habitatu. Nagrado v kategoriji Partnerstva na področju varovalnih gozdov in inovacij je prejel Bavarski urad za prehrano, kmetijstvo in gozdarstvo iz Kemptna/D za projekt Komunikacijska zasnova - ofenziva gorskega gozda. Nagrado za edinstveni projekt je prejel projekt "Izobraževalna delavnica gorski gozd", ki se izvaja v Thunu/CH pod vodstvom Izobraževalnega centra za gorski gozd. V okviru projekta so mladi pod vodstvom gozdarskih strokovnjakov sodelovali pri konkretnih opravilih v varovalnih gozdovih (skrb za mladje, postavitev protiplazovnih objektov itd.). Podeliteljica nagrad, Delovna skupnost alpskih gozdarskih združenj, deluje od leta 1981 dalje, njeni člani pa so gozdarska združenja Bavarske, Graubündna, Koroške, južne Tirolske, Tirolske, Vorarlberga in Lihtenštajna. Prihodnost gorskega gozda kot sonaravnega habitata v Alpah bo mogoče zagotoviti s skupnimi projekti in izmenjavo izkušenj. Viri in več informacij na: http://www.vorarlberg.at/pdf/alpiner_schutzwaldpreis_2.pdf (de), <http://www.tiroler-forstverein.at/projekte/alpiner-schutzwaldpreis.html> (de)

Vsebina

[Nagrada za kulturno pokrajino leta 2010](#)

[Nova publikacija: novi modeli varstva narave in kulturne pokrajine v avstrijskih naravnih parkih](#)

[Gradnja avtoceste Alemagna v Italiji spet na dnevnom redu](#)

[Bad Aussee/A - alpsko mesto leta 2010](#)

[Pri obnovljivih virih energije alpske občine v Franciji na prvem mestu](#)

[Učinkovitejša čezalpske povezave v javnem prevozu](#)

[Pomladno prebujenje v Delovni skupnosti alpskih mest](#)

[Prihodnost risov v Sloveniji in Evropi](#)

[Alpska nagrada za varovalni gozd 2009](#)

[O tem in onem](#)

[Prireditve](#)

[Saj ni res, pa je!](#)

Pomladno prebujenje v Delovni skupnosti alpskih mest

Bellinzona, mesto gradov in trdnjav, je novi sedež sekretariata Delovne skupnosti alpskih mest.

Delovanje Delovne skupnosti alpskih mest je po nepričakovani smrti svojega pobudnika in dolgoletnega direktorja Ettoreja Bonazze za skoraj dve leti povsem zamrlo. Italijanski Trento, kjer je do takrat domoval sekretariat skupnosti in ki je za delovanje organizacije prispeval znatna sredstva, je ocenil, da v prihodnje ne bo zmožen ohraniti ravni svojih prizadevanj. V takih razmerah se je švicarsko mesto Bellinzona ponudilo, da prevzame sekretariat. Na skupščini članov 5. februarja 2010 je bil za predsednika DS alpskih mest izvoljen Brenno Martignoni, župan mesta Bellinzona, medtem ko je generalni sekretar postal Franco Ruinelli, nekdanji direktor turistične organizacije v Bellinzoni. Sedež skupnosti je bil zato iz Trenta prenesen v Bellinzono. V naslednjih mesecih bo novi predsednik pripravil proračun, tako da bo društvo po dveh letih mirovanja lahko ponovno začelo delati. Vir: društvo Alpско mesto leta

Prihodnost risov v Sloveniji in Evropi

44 najvidnejših evropskih strokovnjakov za rise ter svetovno znana strokovnjakinja za varstveno genetiko iz ZDA so skupaj iskali rešitve za boljšo prihodnost vrste.

možne rešitve ter analizirali njihove prednosti in izzive. Več informacij: <http://www.dinaricum.si> (sl), <http://www.dinaris.org> (sl)

V Poljčah je od 3. do 5. februarja 2010 potekala mednarodna delavnica o prihodnosti upravljanja z ogroženimi populacijami evrazijskega risa v Evropi. Evrazijski ris je ogrožena živalska vrsta in je zavarovan na evropski ravni. Zaradi vplivov človeka je v Sloveniji izumrl leta 1908, leta 1973 pa so ga ponovno naselili. Kljub začetnem uspehu in bliskoviti rasti je populacija v zadnjih 10-15 letih začela močno upadati, tako da danes risu ponovno grozi izumrtje. Po ocenah danes v Sloveniji živi le še okoli 20 odraslih risov. Pregled trenutnega stanja risov po Evropi je pokazal, da je dinarska populacija risa, ki ji pripadajo tudi risi v Sloveniji, med najbolj ogroženimi v Evropi. S težavami pri varstvu risa srečujejo tudi v nekaterih drugih evropskih državah. Kot najpomembnejše izzive pri ohranjanju vrste v Evropi so sodelujoči med drugim prepoznali nizko število osebkov v posameznih populacijah in posledično parjenje v sorodstvu, pomanjkanje čezmejnega sodelovanja, neučinkovito delovanje institucij, pomanjkanje ozaveščenosti in tolerance javnosti ter pomankljive ekološke povezave življenjskega prostora za rise. Za vsakega izmed omenjenih dejavnikov so udeleženci predlagali

Učinkovitejše čezalpske povezave v javnem prevozu

Od srede decembra dalje se je čezalpska linijska mreža javnega prevoza razširila. Na območju tromeje (t. i. retijski trikotnik) sta bili s spremembo voznega reda decembra 2009 v javnem prevozu odstranjeni dve vrzeli: iz Unterengadina/CH ter tudi prek linije Zernez/CH-Ofenpass/CH se lahko sedaj vsako uro odpeljemo v Mals na Južnem Tirolskem. Obstaja tudi nova čezalpska pot iz Züricha/CH prek švicarskih prelazov Albula in Bernina in krajev Tirano-Aprica-Edolo do Bresciana/I. Ob tej novi povezavi je mogoče občudovati osem znamenitosti, ki so vpisane v seznam Unescove svetovne dediščine, med njimi tudi stenske slikarje na skalah v kraju Capo Ponte. Tudi v Franciji so izboljšali sistem javnega prevoza. Prebivalcem in obiskovalcem doline Chamonix/F so že od začetka zimske sezone na voljo izboljšane avtobusne povezave, kar pomeni, da avtobusi vozijo vsak dan in da je ponudba večja zlasti med šolskimi počitnicami. Vozni redi in nadaljnje informacije so objavljeni na: <http://www.sbb.ch/en/index.htm> (de/fr/it/en), <http://www.venice-stmoritz.com/en/travel-planner/timetables/index.html> (de/it/en), http://www.chamonix.com/page.php?page=13&r=transports_dans_la_vallee&ling=en (de/en/fr/it)

Pri obnovljivih virih energije alpske občine v Franciji na prvem mestu

Med evropskimi državami vsako leto poteka tekmovanje v uporabi obnovljivih virih energije po vzoru že obstoječih nacionalnih lig v Bolgariji, na Češkem, v Franciji, na Madžarskem, v Nemčiji in na Poljskem. V tekmovalni sezoni 2009 se je v Franciji tekmovanja udeležilo 250 lokalnih skupnosti, tj. 450 občin in 9 mio. prebivalcev. Med zmagovalci, ki so bili nagrajeni v enajsti tekmovalni sezoni za lokalne skupnosti na področju energija in podnebje, so se alpske občine še posebno izkazale v kategoriji Energija iz lesa (kurilnice) in Sončna energija (fotovoltaika in termalna energija), saj so osvojile prva mesta tako v skupni razvrstitvi, npr. vas Macôt la Plagne, kot tudi v kategoriji občin. Te so bile Grenoble, St. Martin les Eaux, Albiez-le-Jeune, St-Jean-de-Maurienne in Chambéry. Podelitev nagrade bo junija 2010. Vir: <http://www.res-league.eu/fr/french-league> (fr)

Bad Aussee / A - alpsko mesto leta 2010

13. februarja 2010 se je v Bad Ausseeju, geografskem središču Avstrije, slovesno začelo leto, v katerem je mesto nosilec naziva Alpsko mesto leta 2010. Bad Aussee bo "svoje leto" posvetil tradiciji in mladim, poskušal uresničevati cilje Alpske konvencije ter poskrbeti za večjo vrednost domačih izdelkov in izdelkov domače obrti. Letos so načrtovani številni dogodki in dejavnosti: v sodelovanju z GOTV, zasebno avstrijsko televizijsko družbo, bo mesto za mlade organiziralo tekmovanje, katerega namen bo mlado generacijo ozavešiti o varstvu in trajnostnem razvoju alpskega prostora. Od 8. do 12. septembra 2010 bo Bad Aussee organiziral glasbene dneve, v okviru katerih bo gostil ljudske glasbenike iz celotnega alpskega prostora. Ob mednarodnemu letu biotske raznovrstnosti pa bo mesto pripravilo š projekt, posvečen problematiki dvoživk. Podrobne informacije o programu so objavljene na www.alpenstadt-2010.at/img/projekte_alpenstadt2010.pdf (de). Štajersko zdraviliško mesto je s približno 5000 prebivalci doslej najmanjše mesto, ki je postalo Alpsko mesto leta, po Beljaku pa drugo avstrijsko mesto, ki je član društva Alpsko mesto leta. Več informacij na: http://www.alpenstaedte.org/sl/alpska-mesta/219?set_language=sl (de/fr/it/sl).

Gradnja avtoceste Alemagna v Italiji spet na dnevnem redu

Kot poročajo italijanski mediji, nameravajo upravljavci avtocest v Venetu/I zgraditi novo čezalpsko cesto višjega razreda na ozemlju med obstoječima tranzitnima avtocestama, brennersko in tursko avtocesto. Omenjeni projekt je podoben projektu Alemagna, ki predvideva gradnjo avtoceste med Münchnom in Benetkami. Gradnja bi prizadela tudi avstrijsko ozemlje, ker pa je avstrijski parlament ratificiral prometni protokol Alpske konvencije, je z njim izključil možnost gradnje prek avstrijskega ozemlja. Odbor Delovne skupnosti "Stop Transit" je v izjavi za medije opozoril na nesmiselnost takega projekta. Znano je, da zaradi visoke kapitalne intenzivnosti gradnja avtocest ustvarja malo delovnih mest. Kot je pokazala študija nemškega Zveznega urada za gradbeništvo in urejanje prostora, gradnja mreže magistralnih cest v odročnejših podeželskih regijah ne pospešuje niti povzroča procesov, ki bi pospeševali gospodarski razvoj. Viri: <http://www.go-lienz-osttirol.net/alemagna-ss51-a27/2010-arge-stop-transit.htm> (de/it), Corriere del Veneto 13.02.2010 in 14.02.2010, Corriere delle Alpi 17.02.2010

Nova publikacija: novi modeli varstva narave in kulturne pokrajine v avstrijskih naravnih parkih

Nova publikacija opozarja na pomen, ki ga imajo naravni parki za varstvo narave in kulturne pokrajine, ter prikazuje različne možnosti za uresničevanje trajnostnih ukrepov v njih. Prvi del študije obravnava splošne podlage varstva narave in kulturne pokrajine v evropskih naravnih parkih, v nadaljevanju je predstavljenih več kot 40 primerov iz Avstrije in drugih držav. Predstavljeni projekti obravnavajo različno strokovno problematiko, od varstva rastlinskih in živalskih vrst ter biotopov, okoljske pedagogike in ustvarjanja regionalne dodane vrednosti do trajnostne mobilnosti in usmerjanja tokov obiskovalcev. Študijo so pripravili odgovorni v avstrijskih naravnih parkih v sodelovanju s strokovno skupino iz alpskih držav in Luksemburgom. Publikacija je objavljena na: http://www.naturparke.at/de/Projekte/Studien/Neue_Modelle_des_Natur-und_Kulturlandschaftsschutzes (de)

Nagrada za kulturno pokrajino leta 2010

Mreža za podeželje je v sklopu mednarodnega leta biotske raznovrstnosti v Avstriji razpisala nagrado za kulturno pokrajino leta 2010. Za nagrado se lahko potegujejo obdelovalna območja ali posamezne projekti, ki prikazujejo pomen kulturne pokrajine za biotsko raznovrstnost. Kandidirati je mogoče v petih kategorijah z različnimi vsebinskimi poudarki: Vizije 2020, Skupne pobude, Kmetijstvo/gozdarstvo, Turizem in izobraževanje. V vsaki kategoriji bodo nagrajeni trije projekti, ki bodo tudi predstavljeni javnosti. Zmagovalce čaka denarna nagrada v višini 2000 evrov. Na natečaju lahko sodelujejo fizične osebe, kmetije ter občine, regije, društva, turistične, izobraževalne, raziskovalne institucije in tudi nevladne organizacije. Projekte je mogoče predložiti prek spleta ali po pošti, zadnji rok za predložitev kandidature pa je 16. maj 2010. Več informacij na <http://www.netzwerk-land.at/umwelt/kulturlandschaftspreis-2010> (de).

O tem in onem

Narava brez meja: nova brošura za boljše razumevanje ekoloških omrežij

Kaj je ekološko omrežje? Kako ga lahko vzpostavimo? Kdo so deležniki pri njegovi vzpostavitvi? Kakšna je njihova vloga? Odgovore na ta in podobna vprašanja prinaša nova brošura o ekoloških omrežjih v Alpah z naslovom Narava brez meja: ekološka omrežja za večjo biotsko raznovrstnost v Alpah. 12-stransko brošuro so s podporo Platforme Alpske konvencije za ekološko povezanost in v sodelovanju s projektom ECONNECT izdale organizacije ALPARC, CIPRA, ISCAR in WWF, izdajo pa so finančno podprli švicarska Fundacija za naravo MAVA, nemško Zvezno ministrstvo za okolje in francosko Ministrstvo za okolje. Brošura je na voljo v nemškem, angleškem, francoskem, italijanskem in slovenskem jeziku na <http://www.alpine-ecological-network.org/index.php/services-mainmenu-8/downloads-documents#brochure> (en). Naročilo tiskane različice v različnih jezikih na: info@alparc.org

Vozne skupnosti za gorske športnike

Na novi francoski borzi za iskanje sopotnikov (www.coriding.com/ (fr)) se lahko prijavijo zimski športniki, ki želijo na francoska smučišča in za vožnjo iščejo sopotnike. Za oddajo oglasov na portalu se mora zainteresirani najprej prijaviti, kar je zelo preprost postopek. Poleg ekološkega in

ekonomičnega načina potovanja se tako ponuja možnost za spoznavanje novih ljudi in iskanje sopotnikov. Lucas M nant, ki je pobudnik projekta, poudarja prav vidik sporazumevanja. Spletna stran, ki je najprej obsegala samo smučišča okrog Grenobla, obsega sedaj tudi druga francoska smučišča (Toulouse, Marseille, Perpignan). Vir: Grenews, 9. 2. 2010 <http://www.grenews.com/covoiturage-en-montagne-faites-vous-embarquer--@/article.jspz?article=18171> (fr)

Pohvala za Alpsko konvencijo

Alpska konvencija je sredi februarja prejela nagrado Montagna Italia za svoja prizadevanja pri povečevanju vrednosti celotne alpske dediščine in njeni ohranitvi za prihodnje generacije. Nagrada Montagna Italia, ki je bila podeljena na zaključni prireditvi mednarodnega filmskega festivala Orobie v Bergamu/l, se podeljuje posameznikom in organizacijam, ki se borijo za gorski svet. Drugi nagrajenci so  e Renata Viviana, prva predsednica lombardijskega planinskega kluba, Paolo Gotti, večkratni prvak v gorskem maratonu, ter organizacija Kailash Onlus za svoje delovanje v Tibetu. Viri: http://www.alpconv.org/theconvention/conv09_sl.htm (de/fr/it/sl/en), http://www.teamitalia.com/2008/public/4926121522010_comunicato%20stampa%209.pdf (it)

Omejitve pri nameščanju fotovoltaičnih sistemov na nezazidana zemljišča

Italijansko gibanje, ki si prizadeva za zaustavitev izrabe prostora in obremenitev pokrajine, je začelo izvajati kampanjo, s katero želi omejiti širjenje namestitve fotovoltaičnih sistemov na kmetijskih in nezazidanih zemljiščih. Ti sistemi so v Italiji, za katero je značilna velika osončenost, v velikem razcvetu, razvoj pa  e spodbujajo finančne podpore. Čeprav ima raba obnovljivih virov na varstvo podnebja pozitiven vpliv, so negativne posledice izrabe prostora vedno bolj vidne, saj se postavitve fotovoltaičnih sistemov vedno bolj  iri. Prvi uspehi kampanje so  e vidni, saj se povečuje število občin, ki želijo nameščanje tovrstnih sistemov na rodovitnih zemljiščih preprečiti ali pa vsaj omejiti. Poleg tega so pomislek proti tovrstni rabi  e izrazile nekatere organizacije kmetijskih proizvajalcev. Več informacij: http://www.stopalconsumoditerritorio.it/index.php?option=com_content&task=view&id=177&Itemid=1 (it)

Prireditve

Predavanje: **Predavanje: Biotska pestrost.** 25.2.2010 – 25.2.2010. Knji nica Bled/Sl. Jezik: sl. Organizira: Dru tvo za varstvo okolja Bled, Bled/Sl.

Sejem/tr: **Energiesparmesse.** 5.3.2010 – 7.3.2010. Wien. Jezik: de. Organizira: Messe Wels GmbH & Co KG, Wels/A. Informacije: www.energiesparmesse.at.

Konferenca/kongres: **14th Alpine Glaciology Meeting.** 25.3.2010 – 26.3.2010. Milano/l. Jezik: en. Organizira: Earth Sciences Department - University of Milan, Glaciology Research Group, Signora Dr. PhD Guglielmina Adele Diolaiuti. Informacije: events.scnat.ch/proclim/?id=15227.

Konferenca/kongres: **14th International Passive House Conference 2010.** 28.5.2010 – 29.5.2010. Dresden/D. Jezik: de, en. Organizira: Passivhaus Institut, Darmstadt/D. Informacije: www.passivhaustagung.de/vierzehnte/englisch/index_eng.html.

Interna seja/skup: **14. Letna konferenca Omre  a občin "Povezanost v Alpah"** . 4.6.2010 – 5.6.2010. Kamnik/Sl. Jezik: de, fr, it, sl. Organizira: Gemeindenetzwerk 'Allianz in den Alpen', M der/A. Informacije: www.alpenallianz.org/sl/aktualno/prireditve/2804/?set_language=sl.

Saj ni res, pa je!

...Predstavljajte si alpska smučišča, kamor bi se ljudje odpravili kolesarit! Da to ni mogoče? Morda res ne, a kmalu bi bilo lahko tudi drugače ... V francoski smučarski šoli v Vallorcineu so se namreč domislili nekakšne čudežne naprave, s katero si lahko smučarji sami pomagajo na vrh smučišča. Njihova zamisel zgleda takole: kolo, povezano z 20 metrov dolgim kablom na katerem so pritrjeni majhni sede i, se z zadnjim kolesom pritrdi na podstavek. Odrasla oseba mora nato na mestu mo no poganjati pedala, medtem ko se tri do pet otrok mirno pelje po hribu navzgor. Zagotovo koncept, ki bi se ga dalo razvijati  e naprej, in nekega dne bo mogoče nekaj podobnega narediti tudi z gondolo. Z omenjeno napravo Francozi sicer niso izna ili okroglega kolesa, morda pa so izumili patent za ekološko žičnico... Vir: <http://www.ledauphine.com/vallorcine-l-esf-innove-avec-le-cyclofilneige--@/index.jspz?article=259167> (fr)